

KRIZA KÖNYVEK 29.

A könyv megjelenését támogatta:

Csoportok és kultúrák

Tanulmányok szubkultúrákról

Szerkesztette
Jakab Albert Zsolt
Keszeg Vilmos

BBTE MAGYAR NÉPRAJZ ÉS ANTROPOLÓGIA TANSZÉK
KRIZA JÁNOS NÉPRAJZI TÁRSASÁG
KOLOZSVÁR, 2007

Kiadja a KRIZA JÁNOS NÉPRAJZI TÁRSASÁG
400162 Kolozsvár, Croitorilor (Mikes) u. 15.
telefon/fax: +40 264 432 593
e-mail: kriza@mail.dntej.ro
www.kjnt.ro

© Kriza János Néprajzi Társaság, 2007

Borítóterv és tipográfia
Könczey Elemér

Számítógépes tördelés
Sütő Ferenc

ISBN
978-973-8439-31-3

Készült a kolozsvári IDEA és GLORIA Nyomdában.
Felelős vezető: Nagy Péter igazgató.
Megrendelési szám: xxx/2007

Tartalom

Csoportok és kultúrák	7
Kacsuk Zoltán Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A (látványos) ifjúsági (szub)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma	19
Vályi Gábor Recsegő ütemek nyomában. Egy lemezgyűjtő szubkultúra változó „játékszabályai”	51
Patakfalvi Czirják Ágnes Going under. A kolozsvári drum and bass színtér bemutatása	75
Sólyom Andrea Ifjúsági szubkultúrák és csoportfolyamatok Székelyudvarhelyen	101
Ferencz Angéla A város és a fiatalok. Csíkszeredai fiatalok térhasználata	133
Jakab Albert Zsolt Firkás város. A firkálás és terei Kolozsváron	161
Bokor Zsuzsa Szomorú száműzöttek a szerelem tündérműveiben. A két világháború közötti kolozsvári prostituáltak (szub)kulturális konstrukcióiról	195
Ilyés Sándor Történeti csoportkultúrák Kolozsváron a 20. században. Források és értelmezések	219

Keszeg Anna	
Az elitek szubkultúrája	241
Keszeg Vilmos	
Van-e szubkultúrája a népi kultúrának?	253
Szócsné Gazda Enikő	
A koldulás (szub)kultúrája	295
Peti Lehel	
Egyházi rítus és bűncselekmény. A tanacui apácagyilkosság	321
Rezumate	337
Abstracts	341
Szerzőink	345
Autorii	348
Authors	351

Rezumate

Bokor Zsuzsa

Exilați necăjiți în paradisul dragostei. Despre construcțiile (sub)culturale ale prostituatelor clujene din perioada interbelică

Studiul de față urmărește conturarea factorilor sociali care au influențat formarea grupului prostituatelor din Cluj în perioada interbelică. Prezintă acele mecanisme sociale și politice, acele acțiuni de marginalizare, care într-adevăr au creat și au susținut imaginea negativă (deviantă, stranie, diferită) a prostituatelor, respectiv au pretins un mod de viață anume de la aceste femei.

Ferencz Angéla

Tineretul și orașul. Utilizarea spațiului urban de către tinerii din Miercurea Ciuc

Schimbările sociale din țările excomuniste – printre altele – afectează și viața tineretul: instituțiile tradiționale își pierd influența, dar în același timp crește rolul grupurilor de prieteni ca factor de socializare. Scopul cercetării de față este de a descrie folosirea microspațiilor din Miercurea Ciuc, respectiv modalitățile de organizare a timpului liber de către tineretul din oraș, și toate acestea din perspectiva grupărilor subculturale.

Ilyés Sándor

Subculturi istorice clujene în secolul 20. Izvoare și interpretări

După al doilea război mondial structura populației din orașul Cluj a prezentat o dominare tot mai accentuată a claselor muncitoare, drept urmare a industrializării din perioada respectivă. Acest strat demografic se reprezenta prin grupări sindicale la nivelul economic, politic, ba chiar și cultural. Sediile sindicale găzduiau diferite cluburi de dans, ocazii cu care tinerii muncitori nu numai se distrau ci și formau grupări subculturale, cu care se identificau. Literatura istorică însă nu ia în considerare acest aspect, ci accentuează doar importanța politico-ideologică a sindicatelor.

Jakab Albert Zsolt

Orașul mângăleț. Gestul și spațiul inscripționării în Cluj-Napoca

Studiul de față este o încercare de prezentare și interpretare a culturii unui grup prin analiza spațiilor inscripționării și prin abordarea unei perspective emice. Inscripțiile studenților de pe băncile facultății sunt foarte diverse din punct de vedere al conținutului și vin să întruchipeze gestul de rebeliune împotriva instituției și reprezentanților ei. Iar cele de pe spațiile publice urbane schițează părerea informală a unor persoane care fac parte din diferite grupări și pături sociale. Astfel gestul inscripționării se prezintă ca o activitate subculturală, constituându-se în concordanță cu spațiul utilizat și situația generatoare.

Kacsuk Zoltán

Subculturi, post-subculturi și neo-triburi. Cel mai nou val al cercetărilor britanice despre (sub)culturile (spectaculoase ale) tineretului

Articolul – al cărei versiune anterioară a apărut în revista *Replika* – oferă o scurtă compilație ai acelor tradiții teoretice și de cercetare, care s-au dovedit a fi definatorii în analizarea (sub)culturilor tineretului, și astfel au stat la baza unei discipline care se autodefinește ca cercetarea subculturilor. Pe lângă acestea prezintă pe scurt cel mai nou val al cercetărilor subculturale din Marea Britanie prin lucrările lui David Muggleton, Andy Bennett și Paul Hodkinson.

Keszeg Anna

Subcultura elitelor

Studiul de față se angajează în analizarea a două seturi de interviuri luate câtorva istorici și literați maghiari contemporani. Țelul principal ar fi prezentarea strategiilor de identificare profesională caracteristice acestor intelectuali, respectiv analiza rolului mobilității sociale și a importanței acesteia pe care o poate avea în acest sens. Pe lângă sesizarea diferențelor între cele două grupuri, autorul caută răspunsul la întrebarea: conform cărei interpretări putem numi cultura elitelor o subkultură aparte?

Keszeg Vilmos

Există oare o subkultură a culturii populare?

Cercetările etnografice pornite în secolul 19. prezintă o imagine eterogenă a societății (rurale) țărănești. Analizând obiceiul amplasării crengilor înverzite de 1 mai, articolul de față dovedește faptul că acțiunile și atitudinile feciorilor pot fi numite cu termenul de subkultură.

Patakfalvi Czirják Ágnes

Going under. Prezentarea scenei drum and bass din Cluj-Napoca

Stilul muzical drum and bass este foarte răspândit, poate fi întâlnit oriunde în lume, dintr-un anumit punct de vedere a devenit o parte integrantă din muzica ușoară mondială. În unele țări această scenă nu mai este în „centrul atenției”, în altele dimpotrivă, își trăiește „epoca de aur”, iar în unele cazuri încă de confruntă cu procesul popularizării. Studiul de față se referă la scena din Cluj-Napoca, concentrându-se asupra unor întrebări care există în cazul tuturor subculturilor de acest gen, dar se manifestă în forme diferite. Iar dintre acestea, se referă la acelea, care s-au dovedit a fi cele mai caracteristice pe baza cercetării pe teren.

Peti Lehel

Ritual ecleziastic și infrațiune. Cazul din Tanacu

Studiul de față analizează cazul măicii decedate într-o mănăstire ortodoxă din Moldova la data de 15 iunie 2005. Cercetarea se bazează pe discursurile presei din România și din străinătate despre crucificarea măicii în cadrul ritualului de exorcizare. Autorul urmărește răspunsul la întrebări ca: Ce fel de concepte religioase au conlucrat la „crucificarea” măicii din Tanacu? Devenind un eveniment social, cazul respectiv cum a influențat schimbarea aprecierii culturii ecleziastice ortodoxe? Și astfel ce fel de rol au avut tradițiile ortodoxe – ajungând în centrul atenției tocmai datorită cazului Tanacu – în scenariul aderării României la Uniunea Europeană?

Sólyom Andrea

Subculturile tineretului și procese de grup în Odorheiu Secuiesc

Studiul de față oferă o imagine etnografică despre subculturile prezente în Odorheiu Secuiesc. Baza empirică o constituie două cercetări efectuate cu metode calitative – interviuri și observație – în anul 2002, respectiv 2006. Grupul urmărit o reprezintă tinerii care aparțin unor subculturi, de asemenea organizatori ale petrecerii timpului liber. Autorul încercă să clarifice următoarele probleme: cum își caracterizează tinerii propriul și celelalte grupuri subculturale, care sunt motivațiile integrării într-un astfel de grup, ce fel de schimbări s-au petrecut în oraș în ultimii ani din punctul de vedere al grupurilor subculturale?

Szócsné Gazda Enikő

(Sub)cultura cerșitului

Termenul de *subcultură* este folosit în literatura de specialitate în deosebi pentru descrierea fenomenelor moderne. Se poate vorbi oare despre cultura unui strat social de peste o mie de ani ca și despre o subcultură? Lucrarea analizează obiectele, semnele specifice, cultura cerșitorilor, metodele de folosire a timpului și spațiului, respectiv legăturile dintre cerșitori și societate.

Vályi Gábor

În urma ritmurilor trosnite.

„Reguli” schimbătoare în subcultura colecționarilor de discuri

Evocând istoria a trei decenii a subculturii colecționarilor de discuri, care astăzi se răspândește peste mai multe continente, studiul urmărește structura normativă a acesteia, precum și schimbarea regulilor de joc în cadrul fenomenului de transnaționalizare. Numindu-se *scormonari de discuri* (*crate diggers*), colecționarii discurilor de vinil îi consideră pe DJ-ii hip hop drept părinții fondatori, iar pe ei înșiși interpretorii acestei tradiții culturale, indiferent de locul unde trăiesc, de legăturile socio-culturale datorită cărora s-au integrat în această subcultură, sau de faptul că s-au întâlnit sau nu cu fondatori sau unii cu alții. Acest grup transnațional se leagă în primul rând prin normele estetice canonizate ale colecționării, precum și de regulile etice aderente.

Abstracts

Bokor Zsuzsa

Joyless Exiles in the Garden of Love. About the (Sub)cultural Constructions of the Prostitutes from Cluj-Napoca between the Two World Wars

The present study analyses the social factors that formed the group of prostitutes from Cluj-Napoca between the two world wars. It presents all those social and political mechanisms, repulsive acts that really created and maintained the difference, deviance or otherness of prostitutes, also creating and demanding a certain way of life from them.

Ferencz Angéla

Youngsters and the City. Youth's Use of Public Space in Miercurea Ciuc

The study discusses the presence of different subcultures on the microspaces of a small city in Romania. In the context of social transition in postcommunist societies, we can observe, that the youth is affected by new cultural patterns, and simultaneously traditional institutions are losing their influence. The author is trying to answer to the question how young people are spending their free time, how they create new spaces and meanings in public.

Ilyés Sándor

Historic Subcultures in Cluj-Napoca in the 20th Century. Sources and Interpretations

After the second world war due to intense industrialisation, the population structure of the city Cluj showed a visible domination of the working class. This demographic stratum represented itself by different syndicates on the economic, political and even cultural level. The syndicates' centres hosted some dancing clubs that were in fact occasions on which young workers not only had fun, but they also formed specific subcultures they could identify with. Historical literature on one hand neglected this aspect, on the other hand emphasised only the political and ideological importance of the syndicates.

Jakab Albert Zsolt

Scribbling City. The Gesture and Space of Scribbling in Cluj-Napoca

Analyzing the public spaces of scribbling from an inner perspective, this study follows to present and debate the culture of a certain group. The students' bench graffiti with their diversified content represent the subjective gesture of rebellion against the institution of the university and against its agents. The graffiti from the city's public places on the other hand represent the informal opinions of persons from different social strata or groups. Based upon these, scribbling is a subcultural action constructed in relation with space and situations.

Kacsuk Zoltán

Subcultures, Post-subcultures, Neo-tribes. The Newest Wave of British Research on (Spectacular) Youth (Sub)cultures

This study – a previous version of which was published in *Replika* – provides a brief overview of some of the most important touchstones of the theoretical and research tradition that the subcultural studies of today recognise as playing a formative role in defining the field and the main lines of inquiry regarding youth (sub)cultures. This is followed by a similarly brief discussion of the works of David Muggleton, Andy Bennett and Paul Hodkinson outlining the newest wave of British research on (spectacular) youth (sub)cultures.

Keszeg Anna

Subcultures of the Elite

The present study undertakes the analysis of two sets of interviews taken from contemporary Hungarian historians and literary men. Its main goal is to point out the characteristic identity strategies of these intellectuals, and to consider how social mobility could be a determining component of this community. Besides the differences between these two groups the author is reaching for the answer to the question: what kind of interpretation would allow the use of the term subculture regarding the culture of the elite?

Keszeg Vilmos

Is there a Subculture of Folk-culture?

Ethnologic studies starting from the 19th century created a homogenous image of the peasant (rural) society. Analysing the popular custom of placing green branches on the front doors at the 1st of May, the present study proves that the attitudes and actions of the lads can be named with the term of sub-culture.

Patakfalvi Czirják Ágnes

Going Under. The Drum and Bass Scene in Cluj-Napoca

Drum and bass music can be found all over the world, in some aspects it became a part of popular music. In some countries the scene is not in the centre of attention any more, in other countries it is in top, or on the contrary, is fighting for its popularity. The present study deals with the drum and bass scene from Cluj-Napoca. The main questions are alike at any other subcultural approach, but the results take on different forms. Among these questions the most important and characteristic phenomena are presented, based on the practise of field work.

Peti Lehel

Ecclesiastical Use and Delinquency. The Tanacu Case

The paper analyses the case of a noun, who was murdered on the 15th of June 2005 in a Moldavian orthodox monastery. The story of the noun crucified during an exorcism is approached by the method of discourse research based on the most important Romanian and foreign journals. The author tries to answer to the following questions: What kind of religious ideas have importance at the crucifixion of the noun from Tanacu? How were the changing the opinions connected to the ecclesiastical orthodox culture after the case from Tanacu? What kind of roles did the orthodox religious traditions play in the post communist Romania in the joining process to the European Union?

Sólyom Andrea

Youth Subcultures and Group-processes in Odorheiu Secuiesc

This study offers a snapshot of youth subcultures in Odorheiu Secuiesc. Two qualitative studies constitute the empirical basis of the article. In 2002 and 2006 members of various youth subcultures were interviewed and observed, as were a small number of individuals who organized activities that young people frequented in their free-time. The main questions formulated in this study are the following: How does the youth characterize its own group and other subcultures? What motivates a young person's integration into a particular subculture? Over the past few years, what changes have undergone the subcultures in Odorheiu Secuiesc?

Szócsné Gazda Enikő

The (Sub)culture of Begging

Ethnographic literature uses the term of subculture mostly in the cases of modern, youth cultures. Can we consider a thousand years old social stratum's culture subculture? This study tries to answer the question and it analyses the beggars' objects, signs, their use of space and time as well as their relations with the rest of society.

Vályi Gábor

In the Train of Rasping Rhythms. Changing "Rules" of a Crate Digging Subculture

The study analyses the social functions and transitions of the system of norms in the transnational crate digging subculture, looking back its almost three decades of history. It pays special attention to how such norms and rules of play got transformed in the process of transnationalisation. Vinyl record collectors who call themselves *crate diggers* consider the "founding fathers" of hip hop as their predecessors and think of themselves as the contemporary shapers of this cultural tradition regardless of their geographical location, socio-cultural and musical origin and whether they ever met each other or the founders of this community. This transnational group is held together by the aesthetic norms that inform their collecting – and the closely related canon of the collecting field – and the aethical rules that govern their activity.

Szerzőink

BOKOR Zsuzsa (Kézdivásárhely, 1977) Magyar–néprajz szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Mesterizett a BBTE Európai Tanulmányok Kar Kulturális Antropológia és Multikulturalitás programjában. Jelenleg az ELTE BTK Atelier Francia–Magyar Társadalomtudományi Doktori Iskola doktorandusa. Kutatási területei: gender-tanulmányok, prostitúciótörténet.

FERENCZ Angéla (Csíkszereda, 1971) Magyar–néprajz szakot végzett a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészkarán. Jelenleg a PTE BTK Kommunikáció Doktori Programjának hallgatója. Csíkszeredában dolgozik, a Hargita Megyei Kulturális Központ munkatársa, a Sapientia–EMTE Műszaki és Társadalomtudományok Kar, Társadalomtudományi Tanszék óraadó oktatója. Kutatási területei: kulturális örökség, lokalitás diskurzusai, nyilvánosság, kommunikációelmélet.

ILYÉS Sándor (Kolozsvár, 1976) Néprajz–magyar szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Mesterizett ugyanott a Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék programjában. Jelenleg a BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke doktori programjának hallgatója és a KJNT kutatója. Kutatási területei: narratológia, munkáskultúra.

JAKAB Albert Zsolt (Szováta, 1979) Magyar–néprajz szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Mesterizett ugyanott az Etno-szociolingvisztika programban. Jelenleg az ELTE Néprajztudományi Doktori Iskola Magyar- és összehasonlító folklorisztika programjának hallgatója és a KJNT kutatója. Kutatási területei: írott populáris kultúra, kollektív emlékezet, városantropológia.

KACSUK Zoltán (Budapest, 1980) Szociológus–közgazdász szakot végzett a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen, ugyanott a Társadalomelméleti Kollégium tagja volt. Mesterizett a londoni Goldsmiths College Cultural Studies programjában. Jelenleg a magyarországi Központi Statisztikai Hivatalban dolgozik és a Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia Doktori Iskolának a hallgatója. Kutatási területei: ifjúsági szubkultúrák, rajongói kultúrák.

KESZEG Anna (Torda, 1981) Magyar–francia szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán és filozófia szakot a BBTE Filozófia Karán. Kortárs irodalomból diplomázott a párizsi Sorbonne-Paris IV-on. Mesterizett az École des Hautes Études en Sciences Sociales-on. Jelenleg az ELTE BTK Magyar és európai felvilágosodás doktori programjának hallgatója. Kutatási területei: 18. századi magyar irodalom, irodalomtörténet-írás módszertana, irodalom-szociológia.

KESZEG Vilmos (Detrehemtelep, 1957) Magyar–francia szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Doktori disszertációjában (1995) az erdélyi mítoszok és hiedelmek rendszerét vizsgálta. Jelenleg egyetemi tanár, tanszékvezető és doktori iskola irányítója a kolozsvári BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszékén.

PATAKFALVI CZIRJÁK Ágnes (Sepsiszentgyörgy, 1985) Szociológia–antropológia szakos hallgató a BBTE Szociológia és Szociális Munkás-képző Karán. Kutatási területei: zenei szubkultúrák, elektronikus zenei szcénák.

PETI Lehel (Héderfája, 1981) Néprajz–magyar szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Mesterizett ugyanott a Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék programjában. Jelenleg a BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke doktori programjának hallgatója és a szegedi SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék tanársegéde. Kutatási területei: a moldvai csángók vallásos élete, az erdélyi falvak gazdasági stratégiái.

SÓLYOM Andrea (Szilágysomlyó, 1978) Szociológia szakot végzett a kolozsvári BBTE Történelem és Filozófia Karán. Jelenleg tanársegéd a marosvásárhelyi Sapientia EMTE-n. Kutatási területei: ifjúság- és politikai szociológia.

SZŐCSNÉ GAZDA Enikő (Kovászna, 1968) Magyar–néprajz szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Jelenleg a Debreceni Tudományegyetem Néprajztudományi doktori programjának hallgatója és a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum néprajzos muzeológusa. Kutatási területei: történeti néprajz, népi vallásosság.

VÁLYI Gábor (Budapest, 1975) Nemzetközi kapcsolatok szakot végzett a Budapest Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Társadalomtudományi Karán. Mesterizett a londoni Goldsmiths College, Centre for

Urban and Community Research intézményének, Culture, Globalisation and the City programjában. Média kommunikáció szakot végzett az ELTE Bölcsész tudományi Karán. Jelenleg a PTE BTK Kommunikációs doktori programjának hallgatója és tanársegéd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, valamint a Tilos Rádió DJ-je. Kutatási területei: a kulturális termelés alulról szerveződő modelljei, a rögzített zene kultúrtörténete és az alternatív kanonizáció.

Autorii

Zsuzsa BOKOR (Târgu Secuiesc, 1977) Absolventă al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–etnografie. A urmat cursul de masterat în cadrul UBB, Facultatea de Studii Europene, în programul Antropologie Culturală și Multiculturalitate. În prezent este doctorandă în cadrul Școlii Doctorale de Științe Sociale Francez–Maghiar Atelier, la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta. Domenii de cercetare: gender studies, istoria prostituției.

Angéla FERENCZ (Miercurea Ciuc, 1971) Absolventă al Universității Janus Pannonius din Pécs, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–etnografie. În prezent urmează cursul de doctorat de comunicare socială al Universității din Pécs. Lucrează la Miercurea Ciuc, la Centrul Cultural Județean Harghita, și este lector la Universitatea Sapientia, Departamentul Științe Sociale. Domenii de cercetare: discursurile patrimoniului cultural, localitate, teoriile comunicării.

Sándor ILYÉS (Cluj-Napoca, 1976) Absolvent al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea etnografie–maghiară. A urmat programul de masterat în cadrul Catedrei de Etnografie și Antropologie Maghiară. În prezent urmărește cursul de doctorat în programul catedrei respective și este cercetător al Asociației Etnografice Kriza János din Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: naratologie, subculturi clujene.

Albert Zsolt JAKAB (Sovata, 1979) Absolvent al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–etnografie. A urmat programul de masterat în etnolingvistică și sociolingvistică în cadrul aceleiași facultăți. În prezent urmărește cursul de doctorat în cadrul programului de folclor maghiar și comparat la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta. Este cercetător al Asociației Etnografice Kriza János din Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: cultura populară scrisă, memoria colectivă, antropologie urbană.

Zoltán KACSUK (Budapesta, 1980) Absolvent al Universității de Studii Economice din Budapesta, specializarea sociologie–economie, apoi membru al Colegiului de Teorie Socială în cadrul aceleiași universități. A urmat

cursul de masterat la Goldsmiths College din Londra în cadrul programului Central Studies. În prezent lucrează la Centrul de Statistică din Budapesta și urmează cursul de doctorat în cadrul Școlii de Doctorat de Sociologie de la Universitatea Corvinus. Domenii de cercetare: subculturile tineretului, subculturi ale fanilor.

Anna KESZEG (Turda, 1981) Absolventă al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–franceză, și Facultatea de Filozofie, specializare filozofie. Licențiată la Sorbonne-Paris IV, tematica: literatură contemporană. A urmat cursul de masterat la École des Hautes Études en Sciences Sociales. În prezent urmează cursul de doctorat la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta, în cadrul programului de iluminism maghiar și european. Domenii de cercetare: literatura maghiară din secolul 18., metodologia istoriei literare, sociologie literară.

Vilmos KESZEG (Tritenii de Jos, 1957) Absolvent al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–franceză. Lucrarea sa de doctorat (1995) analiza sistemul miturilor și a mitologiei populare din Ardeal. În prezent este profesor universitar, șef de catedră, îndrumător de doctoranzi la UBB, Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară.

Ágnes PATAKFALVI CZIRJÁK (Sfântu-Gheorghe, 1985) Este studentă la UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, specializarea sociologie–antropologie. Domenii de cercetare: subculturi muzicale, scenele muzicii electronice.

Lehel PETI (Idrifaia, 1981) Absolvent al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea etnografie–maghiară. A urmat programul de masterat al Catedrei de Etnografie și Antropologie Maghiară. În prezent este doctorand la aceeași facultate și asistent universitar la Universitatea din Szeged (Ungaria), în cadrul Catedrei de Etnografie și Antropologie Culturală. Domenii de cercetare: viața religioasă a ceangăilor din Moldova, strategii economice în satele din Transilvania.

Andrea SÓLYOM (Șimleul Silvaniei, 1978) Absolventă al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filozofie, specializarea sociologie. În prezent este asistent universitar la Universitatea Sapientia din Târgu Mureș. Domenii de cercetare: sociologia tineretului, sociologie politică.

Enikő SZŐCSNÉ GAZDA (Covasna, 1968) Absolventă al UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, specializarea maghiară–etnografie. În prezent urmează programul de doctorat al Universității din Debrecen și este muzeolog la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu-Gheorghe. Domenii de cercetare: etnografie istorică, religia populară.

Gábor VÁLYI (Budapesta, 1975) Absolvent al Universității de Științe Economice și Administrative din Budapesta, Facultatea de Studii Sociale, specializarea relații internaționale. A urmat programul de masterat Culture, Globalisation and the City din cadrul Goldsmiths College din Londra, apoi a devenit absolvent al Universității Eötvös Loránd din Budapesta, Facultatea de Litere, specializarea mass media–comunicații. În prezent urmează programul de doctorat în comunicații din cadrul Universității din Pécs, și este DJ la Radio Tilos. Domenii de cercetare: modele de producție culturală organizate din underground, istoria culturală a muzicii înregistrate, canonizare alternativă.

Authors

Zsuzsa BOKOR (Târgu Secuiesc, 1977) She graduated from Babeș–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian literature and ethnography. Also followed an MA course in cultural anthropology and multiculturalism at the Faculty of European Studies, at present being a PhD candidate at Eötvös Loránd University in Budapest, at the Atelier French–Hungarian Social Sciences Doctorate School. Fields of research: gender studies, history of prostitution.

Angéla FERENCZ (Miercurea Ciuc, 1971) She graduated from Janus Pannonius University in Pécs, Faculty of Letters, specialization Hungarian literature and ethnography. At present she follows PhD courses in the Communications Doctorate Programme of the same university. She works at the Cultural Centre of Harghita County in Miercurea Ciuc, and she also teaches in the same city, at the Social Sciences Department of Sapientia University. Fields of research: cultural heritage, discourses of locality, theories of communication.

Sándor ILYÉS (Cluj-Napoca, 1976) He graduated from Babeș–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian ethnography and literature. Also followed an MA course at the Department of Hungarian Ethnography and Anthropology, at present being a PhD candidate at the same department and researcher at Kriza János Ethnographical Society. Fields of research: narratology, urban anthropology.

Albert Zsolt JAKAB (Sovata, 1979) He graduated from Babeș–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian literature and ethnography. Also followed an MA course in ethnolinguistics and sociolinguistics at the same faculty. At present he follows PhD courses in the Hungarian and comparative folklore programme at Eötvös Loránd University Budapest and he is a researcher at Kriza János Ethnographical Society. Fields of research: written popular culture, collective memory, urban anthropology.

Zoltán KACSUK (Budapest, 1980) He graduated from the Budapest University of Technology and Economics, being there a member of the College of Social Sciences. He followed an MA course at London Goldsmiths College, in the Cultural Studies programme. At present he works at the Centre of Statistics in Budapest, and he also follows PhD courses at the Doctoral School of Sociology at Corvinus University, Budapest. Fields of research: youth subcultures, fan cultures.

Anna KESZEG (Turda, 1981) She graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian–French and Faculty of Philosophy, specialization philosophy. Also gained a diploma in contemporary literature at Sorbonne-Paris IV. She followed an MA course at École des Hautes Études en Sciences Sociales in Paris. At present she follows PhD courses in the Hungarian and European illuminism programme at Eötvös Loránd University Budapest. Fields of research: 18th century Hungarian literature, the methodology of history of literature, the sociology of literature.

Vilmos KESZEG (Tritenii de Jos, 1957) He graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian–French. In his thesis for the doctor's degree (1995) he analyzed the system of Transylvanian myths and popular beliefs. At present he is a professor and the head of department at Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, at the Department of Hungarian Ethnography and Anthropology.

Ágnes PATAKFALVI CZIRJÁK (Sfântu Gheorghe, 1985) She graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Sociology and Social Work, specialization sociology–anthropology. Fields of research: musical subcultures, electronic music scenes.

Lehel PETI (Idrifaia, 1981) He graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian ethnology and literature. Also followed an MA course at the Department of Hungarian Ethnography and Anthropology, at present being a PhD candidate at the same department, and he is an assistant at the University of Szeged (Hungary), at the Department of Ethnography and Cultural Anthropology. Fields of research: the religious life of the Moldavian Csángós, economic strategies in Transylvanian villages.

Andrea SÓLYOM (Şimleul Silvaniei, 1978) She graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of History and Philosophy, specialization sociology. At present she is an assistant at Sapientia University in Târgu Mureş. Fields of research: youth sociology, political sociology.

Enikő SZÓCSNÉ GAZDA (Covasna, 1968) She graduated from Babeş–Bolyai University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, specialization Hungarian literature and ethnography. At present she follows PhD courses in ethnography at the Debrecen University and she is an ethnographer and museologist at the Sekler National Museum in Sfântu Gheorghe. Fields of research: historical ethnography, folk belief, religiousness.

Gábor VÁLYI (Budapest, 1975) The author is coming from a mixed background of cultural studies and urban anthropology and is currently working on his PhD thesis on the subcultural economy of second-hand vinyl record collecting. He is also a teaching assistant and researcher at the Centre for Media Education and Research at the Sociology and Communications Department of the Budapest University of Technology and Economics since 2002. His main research interests are grass-roots models of cultural production, the cultural history of recorded music and alternative canon formation. When he's not teaching or researching, he's a DJ of Radio Tilos.

Cuprins

Grupuri și culturi (Keszeg Vilmos)	7
Kacsuk Zoltán Subculturi, post-subculturi și neo-triburi. Cel mai nou val al cercetărilor britanice despre (sub)culturile (spectaculoase ale) tineretului	19
Vályi Gábor În urma ritmurilor trosnite. „Reguli” schimbătoare în subcultura colecționarilor de discuri	51
Patakfalvi Czirják Ágnes Going under. Prezentarea scenei drum and bass din Cluj-Napoca	75
Sólyom Andrea Subculturile tineretului și procese de grup în Odorheiu Secuiesc	101
Ferencz Angéla Tineretul și orașul. Utilizarea spațiului urban de către tinerii din Miercurea Ciuc	133
Jakab Albert Zsolt Orașul mângăleț. Gestul și spațiul inscripționării în Cluj-Napoca	161
Bokor Zsuzsa Exilați necăjiți în paradisul dragostei. Despre construcțiile (sub)culturale ale prostituatelor clujene din perioada interbelică	195
Ilyés Sándor Subculturi istorice clujene în secolul 20. Izvoare și interpretări	219
Keszeg Anna Subcultura elitelor	241
Keszeg Vilmos Există oare o subkultură a culturii populare?	253
Szócsné Gazda Enikő (Sub)cultura cerșitului	295
Peti Lehel Ritual ecleziastic și infracțiune. Cazul din Tanacu	321
Rezumate	337
Autorii	348

Contents

Groups and Cultures (Keszeg Vilmos)	7
Kacsuk Zoltán Subcultures, Post-subcultures, Neo-tribes. The Newest Wave of British Research on (Spectacular) Youth (Sub)cultures	19
Vályi Gábor In the Train of Rasping Rhythms. Changing “Rules” of a Crate Digging Subculture	51
Patakfalvi Czirják Ágnes Going Under. The Drum and Bass Scene in Cluj-Napoca	75
Sólyom Andrea Youth Subcultures and Group-processes in Odorheiu Secuiesc	101
Ferencz Angéla Youngsters and the City. Youth’s Use of Public Space in Miercurea Ciuc	133
Jakab Albert Zsolt Scribbling City. The Gesture and Space of Scribbling in Cluj-Napoca	161
Bokor Zsuzsa Joyless Exiles in the Garden of Love. About the (Sub)cultural Constructions of the Prostitutes from Cluj-Napoca between the Two World Wars.	195
Ilyés Sándor Historic Subcultures in Cluj-Napoca in the 20 th Century. Sources and Interpretations	219
Keszeg Anna Subcultures of the Elite	241
Keszeg Vilmos Is there a Subculture of Folk-culture?	253
Szócsné Gazda Enikő The (Sub)culture of Begging	295
Peti Lehel Ecclesiastical Use and Delinquency. The Tanacu Case	321
Abstracts	341
Authors	351

